

Особи під міжнародним і тимчасовим захистом, які законно проживають у Республіці Хорватія, користуються певними правами, такими як право на житло, соціальне забезпечення, працю, медичне обслуговування та інші права, і мають у своєму розпорядженні інструменти, врегульовані законом для їхнього захисту.

ПРАВО НА ЖИТЛО

Особи, які перебувають під міжнародним захистом, мають право на житло, якщо вони не мають фінансових коштів або активів, за допомогою яких вони можуть себе забезпечувати. Це право вони мають протягом двох років з моменту вручення рішення про надання міжнародного захисту. Для реалізації права на житло

1 Відповідно до Закону про соціальне забезпечення, центри соціального забезпечення припиняють роботу 31 грудня 2022 року, а з 1 січня 2023 року їхні обов'язки переймає Хорватський інститут соціальної роботи.

необхідно подати заяву до компетентного (за місцем проживання) центру соціального захисту населення.¹ Центр вирішить ваш запит постановою. Через два роки, залежно від індивідуальної ситуації, відповідно до Закону про соціальне забезпечення ви можете мати право на компенсацію

витрат на житло, якщо ви є бенефіціаром гарантованої мінімальної допомоги.

Особи, яким надано тимчасовий захист мають право на житло, якщо не мають власних коштів.

ЯК ЗАХИСТИТИ СВОЄ ПРАВО НА ЖИТЛО?

Якщо ви не задоволені рішенням Центру, ви можете подати скаргу до Міністерства праці, пенсійного забезпечення, сім'ї та соціального захисту населення протягом 15 днів з дня отримання рішення. За скаргою Міністерство вносить рішення, яке можна оскаржити в компетентному адміністративному суді протягом 8 днів з дня вручення рішення.

ПРАВО НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Особи, які перебувають під міжнародним захистом, іноземці, які перебувають під тимчасовим

захистом, і члени їхніх сімей, які законно проживають у Республіці Хорватія, можуть користуватися правами системи соціального забезпечення на тих самих умовах, що й усі громадяни Хорватії, які проживають у Республіці Хорватія.

ПРО ЯКІ ПРАВА ЙДЕТЬСЯ?

Право на отримання грошової допомоги: гарантована мінімальна допомога, одноразова допомога, житлова допомога, особиста допомога по інвалідності або надбавка за допомогу та догляд.

Право на соціальні послуги: консультування та інформація про права в системі соціального забезпечення.

Щоб реалізувати свої права, необхідно звернутися безпосередньо до компетентного центру соціального захисту населення.

ЯК МОЖНА ЗАХИСТИТИ СВОЇ ПРАВА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Якщо ви не задоволені поведінкою особи в секторі соціального захисту, ви можете подати скаргу до директора закладу соціального захисту.

Директор закладу соціального захисту населення зобов'язаний вжити заходів щодо скарги та письмово повідомити про встановлене чи вжиті заходи не пізніше 15 днів з дня надходження скарги. Якщо ви все одно не задоволені, ви маєте право подати скаргу до Міністерства праці, пенсійного забезпечення, сім'ї та соціальної

політики протягом 15 днів з дати отримання повідомлення. Міністерство зобов'язане повідомити вас протягом 30 днів з моменту отримання скарги про встановлені результати, а також про заходи, які були вжиті. Якщо вас не влаштовує відповідь міністерства, ви можете подати скаргу до Комісії.

Скарга повинна бути зрозумілою і містити наступне:

- ім'я, прізвище та адресу скаржника;
- місце, час та опис послуги, дії або бездіяльності, що порушили права;
- підпис скаржника.

ПРАВО НА ПРАЦЮ

Особи, які перебувають під міжнародним захистом, та іноземці, які перебувають під тимчасовим захистом, можуть працювати в Республіці Хорватія без дозволу на проживання та роботу або довідки про реєстрацію роботи. Засновуючи трудове відношення, ви як працівник, так і ваш роботодавець бере на себе певні зобов'язання і здійснюєте певні права.

ПРАВА ПРАЦІВНИКА

- укладення письмового трудового договору (як правило, на невизначений строк, у виняткових випадках – на певний строк), після чого роботодавець бере працівника на обов'язкове

пенсійне та медичне страхування та забезпечує йому умови для безпечної праці

- виплати заробітної плати за виконану роботу та підвищеної заробітної плати за важкі умови праці, роботу в неділю, святкові дні, надурочну та нічну роботу
- право на відпочинок (щоденна перерва 30 хвилин, щоденний відпочинок не менше 12 годин; сезонні працівники 10 годин, щотижневий відпочинок не менше 24 годин, щорічна відпустка не менше чотирьох тижнів)
- право на відпустку у зв'язку з пологами, по догляду за дитиною, усиновленням, на роботу на неповний робочий день, на роботу за скороченим робочим днем у зв'язку з підвищеним рівнем догляду за дитиною з тяжкими вадами розвитку, відпустку вагітній жінці, матері, яка годує дитину грудьми, а після закінчення зазначеної відпустки - право повернутися на попереднє місце роботи або іншу відповідну роботу.
- термін попередження у разі регулярного, особисто обумовленого розірвання трудового договору з пропозицією нового контракту, який працівник не приймає, і право на вихідну допомогу, якщо трудові відносини припиняються через два роки обслуговування з роботодавцем
- заборона дискримінації працівників під час прийому на роботу та під час роботи.

ОБОВ'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКА

- виконання трудових завдань відповідно до трудового договору та розпоряджень роботодавця (приходити вчасно, дотримуватись часу перерви, не йти з роботи раніше)
- своєчасно повідомляти роботодавця про тимчасову непрацездатність (хворобу)
- відшкодувати роботодавцю шкоду, якщо її завдано навмисно або внаслідок грубої необережності.

ЯК ПРАЦІВНИК МОЖЕ ЗАХИСТИТИ СВОЇ ПРАВА?

Перед тим, як звернутися за захистом своїх прав, важливо визнати, яке право порушено, адже від цього залежить, яким правовим шляхом ви вимагатимете реалізації свого права.

1.

Якщо одне з ваших прав у трудових відносинах було порушено (наприклад, з вами незаконно розірвали трудовий договір, вам не надали щоденну чи щотижневу відпустку тощо), і це було зроблено роботодавцем, важливо спочатку попросити його виправити це порушення.

Як це зробити? Протягом 15 днів з моменту порушення права необхідно письмово вимагати від роботодавця реалізації цього права. Роботодавець повинен виконати вашу вимогу протягом 15 днів. Якщо він цього не робить, ви можете **звернутися до компетентного суду з вимогою захисту**

порушеного права також протягом 15 днів.

ВАЖЛИВО! Без попереднього звернення до роботодавця, працівник не може звернутися до компетентного суду з вимогою захисту порушених прав.

2.

Якщо ви вважаєте, що ви стали жертвою домагань або сексуального насильства на роботі від вашого роботодавця або будь-якого іншого співробітника, ви можете звернутися до **уповноваженого з захисту гідності**, якщо в місці, де ви працюєте, є цей уповноважений. Також, залежно від виду утисків, можна звернутися до народного чи до одного зі спеціальних омбудсменів, чи Державного інспектора чи шукати захисту через суд.

Якщо з поважних причин ви вважаєте, що роботодавець не захистить вашу гідність, ви не зобов'язані подавати роботодавцю скаргу і маєте право припинити роботу, але протягом 8 днів після зупинки ви повинні звернутися за захистом до компетентного суду та повідомити про це роботодавця. Під час припинення роботи ви маєте право на компенсацію заробітної плати в тій же сумі, як якби ви працювали.

ВАЖЛИВО! Якщо суд визнає, що ваша гідність не була пошкоджена, ваш роботодавець може вимагати повернення оплаченої вам компенсації.

3.

Ви можете повідомити про порушення ваших прав або інші помічені порушення в роботі роботодавця в Інспекцію праці Державного інспектора-ату Республіки Хорватія (DIRH). Форму заявки можна знайти за посиланням: <https://dirh.gov.hr/podnosenje-prijava/83>, а також контактну адресу на: <https://dirh.gov.hr>.

Інспекція праці контролює т. зв. «нелегальну працю», виплату заробітної плати, дотримання норм робочого часу та відпусток працівників, зайнятих і працюючих неповнолітніх, роботу агентств з тимчасового працевлаштування, посередництво у працевлаштуванні тощо. Якщо перевірка встановить, що роботодавець вчинив одне з порушень прав, що випливають з трудових відносин, буде складено обвинувальний акт.

4.

За певні порушення прав із трудових відносин проти роботодавця може бути порушена кримінальна справа. Це порушення права на працю (ст. 131 КЗ); невивплата працівникові частково або всієї заробітної плати (ст. 132 КЗ), за деякими винятками; зловживання на роботі (ст. 133 КЗ); порушення прав на соціальне забезпечення (ст. 134 КЗ), незаконне працевлаштування (ст. 135 КЗ).

ЗАХИСТ ПРАВ

ЗАГАЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Стаття 1

Усі люди народжуються вільними та рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і свідомістю і повинні ставитися один до одного в дусі братерства.

У Республіці Хорватія права людини гарантуються Конституцією Республіки Хорватія, міжнародними договорами, учасницею яких є Республіка Хорватія, і законами Хорватії. Конституція Республіки Хорватія у статті 3 визначає захист прав людини як найвищу цінність конституційного ладу Республіки Хорватія, стаття 14 забороняє дискримінацію, а розділ III Конституції гарантує захист прав людини та основних свобод.

Особи, права чи свободи яких порушено, можуть захистити свої права в позасудовому та судовому порядку.

Позасудовий захист забезпечується шляхом подання скарг до омбудсмена. У Республіці Хорватія є народний омбудсмен та 3 спеціальних омбудсмена: омбудсмен у справах дітей, омбудсмен з питань гендерної рівності та омбудсмен з прав осіб з інвалідністю.

СКАРГИ ДО ОМБУДСМЕНА ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ОМБУДСМЕНІВ

КОЛИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОМБУДСМЕНА?

Звернутися до омбудсмена можна:

1.

якщо ви вважаєте, що ваші конституційні або законні права та свободи знаходяться під загрозою або порушені через нелегальну або незаконну роботу:

- державних органів, таких як Міністерство праці, пенсійної системи, сім'ї та соціальної політики або міністерства внутрішніх справ,
- органів місцевого та регіонального самоврядування, тобто жупаній, міст та муніципалітетів
- юридичних осіб з державними повноваженнями, такі як Хорватський інститут пенсійного страхування або Хорватський інститут медичного страхування

2.

якщо ви вважаєте, що є жертвою дискримінації: У Республіці Хорватія, відповідно до Закону про боротьбу з дискримінацією, заборонено дискримінувати особу на основі: **расової або етнічної приналежності або кольору шкіри - статі - мови - віку - політичних чи інших переконань - майнового стану - освіти - національного чи соціального походження - членства в профспілці - інвалідності - соціального становища - шлюбного або сімейного стану - стану здоров'я - генетичної спадковості - релігії - гендерної ідентичності**

ІСУСОВА СЛУЖБА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Maksimirska cesta 286
10 000 Zagreb
Графік роботи: пн-пт 8:00 – 16:00
Телефон: 098 / 9792 298

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ ТА АДМІНІСТРАЦІЇ:

За інформацією щодо реалізації права на безкоштовну правову допомогу зверніться за електронною адресою: besplatna.ppravna.pomoc@mpu.hr

БЕЗКОШТОВНА ПРАВОВА ДОПОМОГА:

АСОЦІАЦІЯ ДОПОМОГИ ТА ОСВІТИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД МОБІНГУ

тел.: 01 / 3907301
електронна адреса: udruga.mobbing@zg.t-com.hr
<https://mobbing.hr/>

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗАГРЕБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Графік роботи (кожен будній день з 10.00 до 12.00, середа та четвер з 17.00 до 19.00)
Телефон: 01 / 4811311;
01 / 4811320;
01 / 4811324;
01 / 4811356.
Адреса: Palmotičeva ulica 30
10 000 Zagreb
<https://klinika.pravo.hr/>

ХОРВАТСЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ЦЕНТР

Телефон: 01 / 4854 934
електронна адреса: hpc@hpc.hr
<http://www.hpc.hr/>

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ МИРУ

Особисто за домовленістю: понеділок з 10.00 до 12.00 та четвер з 17.00 до 19.00.
Selska cesta 112c
10 000 Zagreb
Телефон: 091 / 3300183
електронна адреса: cms@cms.hr

ПРАВА ОСІБ ПІД МІЖНАРОДНИМ ТА ТИМЧАСОВИМ ЗАХИСТОМ

LJUDSKAPRAVA.GOV.HR

МІНІСТЕРСТВО ПРАЦІ, ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СІМ'І ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ ТА АДМІНІСТРАЦІЇ
Ulica grada Vukovara 49
10 000 Zagreb

ОФІС НАРОДНОГО ОМБУДСМЕНА
Savska cesta 41/3
(zgrada Zagrepčanke)
10 000 Zagreb

ОФІС ОМБУДСМЕНА З ПИТАНЬ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ
Preobraženska 4/1
10 000 Zagreb

ОФІС ОМБУДСМЕНА З ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ
Savska cesta 41/3
10 000 Zagreb

ОФІС ОМБУДСМЕНА У СПРАВАХ ДІТЕЙ
Teslina 10
10 000 Zagreb

ДЕРЖАВНИЙ ІНСПЕКТОРАТ
Šubičeva 29
10 000 Zagreb

ДЕРЖАВНА ПРОКУРАТУРА РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ
АДРЕСА
Gajeva 30a
10 000 Zagreb

- юридичні поради
- складання подань в порядку захисту прав працівників перед роботодавцем
- складання подань та представництво в судовому процесі
- правову допомогу у мирному врегулюванні спорів
- звільнення від сплати судових витрат та судового збору.

ЯК МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ЗА БЕЗКОШТОВНОЮ ПРАВОВОЮ ДОПОМОГОЮ?

З метою надання первинної безкоштовної правової допомоги ви можете безпосередньо зв'язатися з асоціаціями та органами, які надають первинну правову допомогу.

З метою надання вторинної правової допомоги ви подаєте письмовий запит до офісу державної адміністрації в жупанії відповідно до вашого місця проживання чи перебування, або до міського управління загальної адміністрації міста Загреб, використовуючи встановлену форму. Якщо ваш запит про безкоштовну правову допомогу відхилено, ви можете подати апеляцію до Міністерства юстиції та адміністрації, а якщо ви не задоволені рішенням міністерства, ви можете подати скаргу до адміністративного суду. За усією інформацією щодо реалізації права на безкоштовну правову допомогу ви можете звертатися за електронною адресою: **besplatna.pravna.pomoc@mpu.hr**.

оплатити послугу адвоката, ви можете звернутися за безкоштовною правовою допомогою на підставі Закону про безкоштовну правову допомогу. Безкоштовна правова допомога може бути основною та додатковою: Первинну правову допомогу надають адміністративні органи, уповноважені об'єднання та юридичні клініки (список надавачів розміщено на сайті Міністерства юстиції та адміністрації), а вторинну – адвокати. Деякі з асоціацій, які надають безкоштовну первинну правову допомогу, це, наприклад, Асоціація допомоги та освіти жертв мобінгу, Юридична клініка юридичного факультету Загребського університету, Хорватський правовий центр, Центр досліджень миру, Сзуїтська служба для біженців та ін.

ЩО ВКЛЮЧАЄ ПЕРВИННА ТА ВТОРИННА ПРАВОВА ДОПОМОГА?

Первинна правова допомога включає:

- загальну правову інформацію та юридичні консультації
- складання заяв і представництво в органах влади в Республіці Хорватія (окрім судів) і складання заяв до Європейського суду з прав людини та міжнародних організацій
- правову допомогу у позасудовому мирному врегулюванні спорів.

Вторинна правова допомога включає:

ідентичність (злочин на ґрунті ненависті), кримінальне провадження порушує DORH. Особа, щодо якої вчинено кримінальне правопорушення, може брати участь у провадженні як свідок і як потерпіла особа і вимагати відшкодування шкоди, завданої їй цим кримінальним правопорушенням.

ПРИКЛАД: Працівник, якого дискримінують на роботі через національність, може подати позов про дискримінацію до муніципального суду. Сторона, яка не погоджується з рішенням суду першої інстанції, може подати апеляційну скаргу до окружного суду протягом встановленого законом терміну згідно з Інструкцією про засоби правового захисту, яка наведена в кінці рішення суду першої інстанції.

Як правило, в судовому порядку **ви можете представляти себе або доручити іншу особу, як правило, адвоката**. Список усіх адвокатів у Республіці Хорватія доступний на веб-сайті Асоціації адвокатів Хорватії (<https://www.hok-cba.hr/>). Починаючи судове провадження, необхідно подбати про **судові витрати** а особа, яка прогнала судове провадження, зобов'язана сплатити другій стороні судові витрати.

БЕЗКОШТОВНА ПРАВОВА ДОПОМОГА
Якщо ви не можете самостійно

- Скаргу можна подати:
- **письмово - поштою на адресу: Savska cesta 41/3, 10 000 Zagreb**
 - **телефоном: 01/ 6102 170**
 - **факсом: 01/ 6177 901**
 - **електронною поштою: ured@posi.hr**
 - **особисто – для безпосереднього спілкування потрібні попередня домовленість і призначення терміну.**

СУДОВИЙ ЗАХИСТ
У Республіці Хорватія існує кілька типів судів (звичайних і спеціалізованих), до яких можна звернутися, щоб захистити свої права через суд.

ЯК РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ?

Як правило, судове провадження ініціюється особою, права якої порушено, шляхом подання позову до суду. Якщо йдеться про кримінальне правопорушення чи проступок, процедуру можуть ініціювати Державна прокуратура Республіки Хорватія (DORH), поліцейські дільниці, Державний інспекторат Республіки Хорватія та інші уповноважені обвинувачі відповідно до спеціальних положень.

ПРИКЛАД: Якщо кримінальне правопорушення було вчинено через расу, колір шкіри, релігію, національне чи етнічне походження, інвалідність, стать, сексуальну орієнтацію чи гендерну

- ЯК І КУДИ ПОДАЄТЬСЯ СКАРГА?**
Скаргу можна подати через форму для повідомлення про дискримінацію за посиланням: <https://prs.hr/contact/form>:
- **поштою на адресу: Preobraženska 4/1, 10 000 Zagreb**
 - **електронною поштою: svetvaštvo@prs.hr**

КОЛИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОМБУДСМЕНА З ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ?

Омбудсмен з прав осіб з інвалідністю приймає індивідуальні скарги осіб з інвалідністю та тих, хто працює в їх інтересах, і розглядає справи, в яких надходять скарги про порушення прав осіб з інвалідністю.

ЩО МАЄ МІСТИТИ СКАРГА?

- ім'я, прізвище, адресу та вид інвалідності/ушкодження особи, права якої порушено;
- Прізвище, ім'я, по батькові, адресу та контакти особи, яка подає скаргу від імені особи з інвалідністю або дитини з вадами розвитку (спорідненість / відношення)
- найменування органу, до якого відноситься скарга;
- опис проблеми - вкажіть, у чому полягає порушення і до чого воно відноситься;
- копії актів провадження та інших документів.

ЯК І КУДИ ПОДАЄТЬСЯ СКАРГА?
Скаргу можна подати, заповнивши форму за посиланням <https://posi.hr/zagreb/>.

- ім'я, прізвище, вік та адресу дитини;
- найменування органу, до якого відноситься скарга;
- опис проблеми - сформулюйте, у чому полягає порушення прав дитини;
- копії актів провадження та інших документів.

Форму, яка може допомогти в написанні скарги, можна знайти за посиланням <https://dijete.hr/hr/prituzba-zbog-povrede-prava-djeteta/>

ЯК І КУДИ ПОДАЄТЬСЯ СКАРГА?

Скаргу можна подати в усній, телефонній або особистій формі, а також письмово:

- **поштою на адресу: Teslana 10, 10 000 Zagreb**
- **по телефону з понеділка по четвер з 9:00 до 12:00: 01 / 4929 669**
- **факсом: 01 / 4921 277**
- **електронною поштою: info@dijete.hr**
- **спеціальною електронною поштою тільки для дітей: mojglas@dijete.hr**

КОЛИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОМБУДСМЕНА З ПИТАНЬ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ?

До омбудсмена з питань гендерної рівності може звернутися будь-яка особа, яка вважає, що зазнала дискримінації за ознакою статі, сімейного стану чи сексуальної орієнтації в будь-якій сфері життя та роботи.

організацію/заклад, які загрожували або порушували право;

- інформацію про те, чи був уже використаний засіб правового захисту, наприклад скарга чи судовий розгляд, і коли вона була подана;
- підпис скаржника або підписана згода особи, від імені якої ви подаєте скаргу (підписана згода не обов'язково завіряється нотаріально).

Форму, яка може допомогти в написанні скарги, можна знайти за посиланням (<https://www.ombudsman.hr/hr/kako-podnijeti-prituzbu/>). Якщо ви хочете анонімної обробки, ви повинні зазначити це відрізу в скаргі.

ЯК І КУДИ ПОДАЄТЬСЯ СКАРГА?

Скарги можна подати письмово поштою, електронною поштою або особисто:

- **Savska cesta 41/3, 10 000 Zagreb**, info@ombudsman.hr
- **особисто (з домовленістю та записом) в офісі в Загребі, Рієці, Осієку чи Спліті.**

КОЛИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОМБУДСМЕНА У СПРАВАХ ДІТЕЙ?

Ви можете надіслати скаргу до омбудсмена у справах дітей, якщо скарга стосується порушення прав окремої дитини або загальних явищ, які загрожують правам та інтересам дітей.

ЩО МАЄ МІСТИТИ СКАРГА?

- ім'я, прізвище та адресу особи;

та самовираження - сексуальної орієнтації.

Ви можете подати скаргу до народного омбудсмена, якщо вважаєте, що основою дискримінації є расова чи етнічна приналежність або колір шкіри, мова, релігія, політичні чи інші переконання, національне чи соціальне походження, майновий стан, членство у профспілці, освіта, соціальні положення, вік, стан здоров'я та/або генетична спадковість.

Ви також можете подати скаргу до омбудсмена, якщо хочете повідомити про порушення, про які ви дізналися в робочому середовищі та які регулюються *Законом про захист повідомників про порушення* (стаття 4). Ви можете подати скаргу омбудсмену від імені іншої особи, чий права були поставлені під загрозу або порушені, але в цьому випадку ви повинні мати згоду цієї особи. Згода на дії омбудсмена не обов'язково повинна бути засвідчена нотаріально, достатньо заяви на папері, підписаної цією особою.

ЩО МАЄ МІСТИТИ СКАРГА ДО ОМБУДСМЕНА?

- прізвище та ім'я скаржника або особи, права якої порушено;
- вашу адресу, незалежно від того, чи надсилаєте ви скаргу звичайною чи електронною поштою;
- обставини та факти, на яких ґрунтується скарга (бажано копії документів, що стосуються скарги);
- відомості про установу/